

MINISTERIET FOR FLYTNINGE, INDVANDRERE OG INTEGRATION

5. december 2003

Hermed fremsendes redegørelse for foranstaltninger og overvejelser i forbindelse med Rigsrevisionens beretning nr. 2, 2003 af 6. oktober 2003 om Integrationsministeriets opgavevaretagelse i forbindelse med integrationsindsatsen. Redegørelsen indeholder derudover - efter statsrevisorernes ønske - en kort beskrivelse af, hvorledes integrationsindsatsen forløber.

Med venlig hilsen

Bertel Haarder

/Heino Jespersen

Redegørelse for foranstaltninger og overvejelser i forbindelse med Rigsrevisionens beretning nr. 2, 2003 af 6. oktober 2003.

Statsrevisorerne har den 8. oktober 2003 afgivet følgende bemærkninger til Rigsrevisionens beretning nr. 2, 2003 af 6. oktober 2003:

"Beretningen viser, at Integrationsministeriet:

1. samlet set har tilrettelagt udbetaling og kontrol med refusion og tilskud til kommunerne på en tilfredsstillende måde,
2. har opbygget en database, som giver en lang række oplysninger om integrationsindsatsen i kommunerne - og at disse data kan gøres mere præcise, systematiske og aktuelle,
3. foretager mange ad hoc-undersøgelser, som analyserer relevante problemstillinger,
4. ved en gentagelse af ad hoc-undersøgelserne kunne få mere systematiske og sammenlignelige oplysninger om aktiviteterne - som løbende kunne belyse, om hensigten med loven opfyldes,
5. ikke i tilstrækkeligt omfang har undersøgt om integrationslovens formål indfries."

Statsrevisorerne har endvidere i sine bemærkninger til Rigsrevisionens beretning nr. 2, 2003 af 6. oktober 2003 bedt om en kort beskrivelse af, hvorledes integrationsindsatsen forløber.

I afsnit 1 vil Integrationsministeriet redegøre for de foranstaltninger og overvejelser, som Rigsrevisionens beretning har givet anledning til.

I afsnit 2 er der som ønsket en kort beskrivelse af, hvorledes integrationsindsatsen forløber.

1. Integrationsministeriets foranstaltninger og overvejelser

1.1 Generelle bemærkninger

Allerede i forbindelse med implementeringen af integrationsloven var der opmærksomhed på, at virkningerne af lovgivningen og integrationsindsatsen skal følges tæt.

Det daværende Indenrigsministerium tog således i 1998 initiativ til sammen med Danmarks Statistik at udvikle en Udlændingedatabase over samtlige indvandrere og efterkommere, der er kommet til Danmark siden 1. januar 1980.

Databasen bygger på de tilgængelige registerbaserede oplysninger om indvandrere og efterkommere fordelt på bl.a. opholdstid, bolig, arbejdsmarked, indkomst og sociale ydelser.

Databasen indeholder således bl.a. oplysninger om:

- herkomst
- oprindelsesland

- køn
- alder
- civilstand
- bolig
- bopælskommune
- opholdstid
- uddannelsesniveau
- beskæftigelsesfrekvens
- erhvervsfrekvens
- arbejdsløshedsprocent
- indkomsterstattende ydelser

Derudover indeholder Udlændingedatabasen en lang række andre detaljerede variable, som løbende opdateres.

Endvidere har ministeriet udviklet en Danskundervisningsdatabase, hvor der hidtil har været indberetninger fra udbyderne af danskundervisning to gange om året.

Danskundervisningsdatabase indeholder bl.a. oplysninger om antallet af kursister fordelt på undervisningsniveauer mv.

I 1999 udarbejdede det daværende Indenrigsministerium en handlingsplan for evaluering af integrationsloven "Handlingsplan for evaluering af integrationsloven". Handlingsplanen indeholder ministeriets strategi for, hvordan integrationsloven skulle evalueres. På baggrund af handlingsplanen blev der i første omgang iværksat tre evalueringer: *Rapport om resultaterne af Indenrigsministeriets sagsbaserede evaluering af integrationsloven (1999)*, *Integration i praksis – Kommunernes første erfaringer med integrationsloven (2000)* og *Udlændinges egen opfattelse af deres situation og integrationsprocessen (2000)*.

Disse tre evalueringer blev fulgt op af yderligere en række evalueringer på forskellige områder under integrationsloven bl.a. *Rapport fra arbejdsgruppe om informationsudveksling på udlændingeområdet (2001)*, *Rapport fra arbejdsgruppen om aktivering og fravær fra danskundervisningen (2001)*, *Undersøgelse af aktiveringen af udlændinge omfattet af integrationsloven i udvalgte kommuner (2002)*, *Rapport om aktiviteten på sprogcentre i 2001 (2002)* og *Fravær fra danskundervisningen (2002)*. For en nærmere redegørelse heraf henvises til Integrationsministeriets redegørelse i afsnit 2 samt bilag 1, som indeholder en samlet oversigt over en lang række undersøgelser, der er blevet gennemført siden 1999.

Evalueringerne har givet ministeriet løbende opdateret viden om integrationslovens virkninger. Ministeriet har således gennemført evalueringer af lovens virkninger, og evalueringerne har tilsigtet at sikre, at samtlige dele af integrationsloven er blevet undersøgt med henblik på at få en samlet oversigt.

Derudover skal det bemærkes, at Indenrigsministeriet i 2002 iværksatte gennemførelsen af en første effektmåling af kommunernes integrationsindsats, som vil blive offentliggjort primo 2004.

1.2 Bemærkninger til de konkrete punkter

Integrationsministeriet har følgende konkrete bemærkninger til Rigsrevisionens beretning:

Ad 1) At Integrationsministeriet samlet set har tilrettelagt udbetaling og kontrol med refusion og tilskud til kommunerne på en tilfredsstillende måde

Integrationsministeriet har ingen bemærkninger hertil.

Ad 2) At Integrationsministeriet har opbygget en database, som giver en lang række oplysninger om integrationsindsatsen i kommunerne - og at disse data kan gøres mere præcise, systematiske og aktuelle

Integrationsministeriet er enig i, at det er afgørende at følge integrationsindsatsen på landsplan og i kommunerne.

Som det tidligere er fremgået, er der på denne baggrund bl.a. taget initiativ til at etablere en omfattende Udlændingedatabase.

Udlændingedatabasen baserer sig på de nyeste registerdata fra Danmarks Statistisk, som efter Integrationsministeriets vurdering er pålidelige og systematiske. Da data er baseret på registerindberetninger, og på grund af den høje pålidelighed, opererer Danmarks Statistik med en vis forsinkelse i en række data.

Danskundervisningen følges via halvårslige indberetninger fra centerkommunerne om de enkelte kursister og den gennemførte undervisning. Indberetningerne indgår i Danskundervisningsdatabasen.

Rigsrevisionen finder, at disse databaser giver en række relevante oplysninger, men opfordrer ministeriet til at sikre sig mere aktuelle data.

Integrationsministeriet har på den baggrund i august 2003 nedsat en projektgruppe, som har til opgave at udvikle et målesystem på integrationsområdet. Målesystemet skal sikre, at der foreligger aktuel og sammenhængende viden om bl.a. integrationsindsatsens aktiviteter og effekter. Projektgruppen har således bl.a. set på, hvordan ministeriet fremover kan indhente supplerende oplysninger, der er mere aktuelle.

I bilag 2 fremgår en række af de indikatorer til måling af integrationsindsatsen, som ministeriet vil arbejde videre med.

Ministeriet vil søge at sikre mere aktuelle data ved en hurtigere opdatering af oplysninger fra en række eksisterende registre, herunder bl.a.:

1. AMFORA-statistikken i Danmarks Statistik, som opdateres hvert kvartal, og som indeholder oplysninger om aktiveringsforanstaltninger.
2. Den sammenhængende socialstatistik i Danmarks Statistik, som opdateres én gang om året.
3. De indkomsterstøttede ydelser fra DREAM-registret i Beskæftigelsesministeriet, som opdateres hvert kvartal.
4. Danskuddannelserne gennem Danskundervisningsdatabasen, som fra 2004 opdateres kvartalsvis.
5. Yderligere oplysninger om personkredsen under integrationsloven, som lægges ind i Udlændingedatabasen og opdateres kvartalvis.

Hvert af disse punkter uddybes i det følgende.

Integrationsindsatsen omfatter en stor persongruppe, hvoraf mange – f.eks. selvforsørgede familiesammenførte - kun har periodisk kontakt med kommunerne. Det vil derfor kunne medføre

betydelige administrative merudgifter, hvis kommunerne særskilt skal indsamle og registrere aktuelle oplysning om f.eks. indtægt eller beskæftigelse for alle udlændinge, der er omfattet af loven.

Det har derfor været Integrationsministeriets udgangspunkt, at data fra kommunerne primært skal indhentes via eksisterende registre, der bygger på data, som allerede indberettes af kommunerne eller kan hentes via andre typer registreringer. Beskæftigelse registreres således ud fra Danmarks Statistiks registre over beskæftigelse, som bl.a. bygger på a-skatteindberetninger.

Ad a og b) Integrationsministeriet har haft drøftelser med Danmarks Statistik med det formål at undersøge mulighederne for at modtage supplerende data i Udlændingedatabasen, som er mere aktuelle end de data, der stilles til rådighed i dag.

Ministeriet vil søge at få en kvartalsopgørelse af den såkaldte AMFORA-statistik, der indeholder oplysninger om de aktiveringsforanstaltninger, som kommunerne iværksætter. AMFORA-statistikken giver dog ikke oplysninger om, hvor mange udlændinge på introduktionsydelse, der ikke modtager aktive tilbud. Det vil derfor være nødvendigt at supplere disse data med oplysninger fra Danmarks Statistiks sammenhængende socialstatistik.

Ad c) Integrationsministeriet har indgået en aftale med Beskæftigelsesministeriet, som indebærer, at ministeriet får adgang til det register, som Beskæftigelsesministeriet har over modtagere af indkomsterstøttede ydelser. Dette såkaldte DREAM-register er en forløbsdatabase baseret på data fra Beskæftigelses-, Social- og Undervisningsministeriet. Datasættet omfatter samtlige personer, der har modtaget visse offentlige overførselsindkomster fra medio 1991 og frem. Registret opdateres hvert kvartal.

Som det fremgår af tabel 1 i bilag 2, giver DREAM-registeret mulighed for at følge, hvornår udlændinge modtager f.eks. introduktionsydelse. DREAM-registret vil således give mere aktuelle data om antallet af udlændinge på introduktionsydelse, end ministeriet hidtil har haft adgang til.

Ad d) Danskundervisningsdatabasen i Integrationsministeriet er baseret på indberetninger fra centerkommunerne. Der indberettes pt. to gange om året. Efter hver indberetning foretages en kontrol for registreringsfejl i de data der indberettes.

I forbindelse med den nye lov om danskuddannelse for voksne udlændinge har Integrationsministeriet ændret indberetningskravene til udbydere af danskundervisning. De væsentligste ændringer betyder, at udbydere fremover skal indberette data til ministeriet kvartalsvis, således at ministeriets database vil blive opdateret fire gange i løbet af året. Der vil endvidere blive foretaget en løbende indberetning af prøveresultaterne. Prøvestatistikken (resultater, prøvestatus, prøvetype etc.) tilknyttes den enkelte kursist. Udbydere, som afholder prøver, skal således indberette prøvestatistik for alle kursister, uanset hvor de har modtaget undervisning. Oplysningerne på danskundervisningsområdet vil således - som Rigsrevisionen anbefaler - fremover være samlet et sted.

Ad e) Ministeriet har sammen med Udlændingestyrelsen og Danmarks Statistik arbejdet med at forbedre registreringen af de udlændinge, der er omfattet af integrationsloven, således at denne persongruppe entydigt kan afgrænses i de statistiske analyser.

Ad 3) og 4) At Integrationsministeriet foretager mange ad hoc-undersøgelser, som analyserer relevante problemstillinger, og ved en gentagelse af ad hoc-undersøgelserne

kunne få mere systematiske og sammenlignelige oplysninger om aktiviteterne - som løbende kunne belyse, om hensigten med loven opfyldes

Som tidligere anført er der foretaget en række undersøgelser af, hvorledes integrationsindsatsen er forløbet i kommunerne. Disse undersøgelser er bl.a. foretaget for at give en løbende vurdering af, om integrationsloven virker samt afdække uhensigtsmæssigheder eller behov for lovændringer. Desuden har ad hoc undersøgelserne fungeret som informationskilde i den periode, hvor ministeriets øvrige databaser og informationskilder er blevet opbygget og udviklet.

Integrationsministeriet finder det relevant at gentage den evaluering af kommunernes implementering af integrationsloven, som blev gennemført første gang i 2000, og vil derfor primo 2004 iværksætte en ny evaluering af kommunernes integrationsindsats. Undersøgelsen vil bl.a. belyse kommunernes overholdelse af integrationslovens bestemmelser og udviklingen i opgavevaretagelsen siden undersøgelsen i 2000. Det forventes, at den nye evaluering af kommunernes implementering af integrationsloven vil kunne foreligge medio 2004

Ad 5) At Integrationsministeriet ikke i tilstrækkeligt omfang har undersøgt om integrationslovens formål indfries

Integrationsministeriet er enig i, at det er afgørende at foretage en grundig og løbende opfølgning på, hvorledes integrationsindsatsen forløber.

Som tidligere beskrevet har ministeriet taget initiativ til såvel udvikling af det statistiske grundlag for analyser af integrationsindsatsen som en række undersøgelser af kommunernes integrationsindsats.

I forhold til integrationslovens sigte har der navnlig været fokus på de mere hårde integrationsmål – såsom f.eks. graden af beskæftigelse, flytning, danskuddannelse og sociale ydelser.

Målopfyldelsen i forhold til disse mål vil løbende blive fulgt via bl.a. de indikatorer, som er beskrevet i bilag 2.

Herudover har ministeriet allerede iværksat en effektmåling af kommunernes integrationsindsats, der skal belyse, hvor hurtigt udlændinge omfattet af integrationsloven er kommet i beskæftigelse eller uddannelse. De første udlændinge påbegyndte det treårige introduktionsprogram i løbet af 1999 og har dermed afsluttet programmet i 2002. Det har efter Integrationsministeriets vurdering ikke været muligt at lave en dækkende analyse af effekterne af kommunernes integrationsindsats i medfør af integrationsloven, før en større gruppe af udlændinge har afsluttet eller gennemført en væsentlig del af det treårige introduktionsprogram. Resultaterne af den første effektmåling vil blive offentliggjort primo 2004.

Rigsrevisionen har i beretningen anført, at der ikke er foretaget en konkretisering og måling af alle de områder, der er anført i integrationslovens formålsbestemmelse.

Det fremgår af formålsbestemmelsen i integrationsloven, at integrationsindsatsen skal "bidrage til at nyankomne udlændinge sikres mulighed for deltagelse på lige fod med andre borgere i samfundets politiske, økonomiske, arbejdsmæssige, sociale, religiøse og kulturelle liv" samt skal "bibringe den enkelte udlænding en forståelse for det danske samfunds grundlæggende værdier og normer".

Ministeriet er enig i, at der også bør foretages en opfølgning på de bredere mål – som f.eks. deltagelse i samfundslivet. En måling på disse områder rummer dog en række metodiske

problemer, og det kan ud fra integrationsloven og forarbejderne hertil være vanskeligt at konkretisere disse bredere målsætninger.

Ministeriet vil derfor udbyde en undersøgelse, som har til formål at opbygge en metode til løbende måling af, hvorvidt hver af integrationslovens brede målsætninger opfyldes. Formålet med undersøgelsen er endvidere at afprøve metoden gennem en pilotundersøgelse af, hvorvidt lovens brede målsætninger opfyldes. Metoden kan som udgangspunkt omfatte en måling af udlændinges deltagelse i foreningsliv, herunder sportsklubber, lokale arrangementer, det politiske liv (såvel lokalt som på landsplan) og det generelle kendskab til det danske samfund.

2. Integrationsindsatsens forløb

Statsrevisorerne har i bemærkningerne til Rigsrevisionens beretning af 8. oktober 2003 udbedt sig en kort status for integrationsindsatsen. I det følgende afsnit er der derfor kort redegjort for de første resultater af Integrationsministeriets effektmåling af kommunernes integrationsindsats. Dernæst gives en aktuel status for antallet af personer under integrationsloven. Afslutningsvis beskrives resultaterne af Integrationsministeriets evalueringer af integrationsindsatsen, der er gennemført i perioden 1999-2002.

2.1 De første resultater af Integrationsministeriets effektmåling af kommunernes integrationsindsats

Den første effektmåling, som Integrationsministeriet har iværksat, omfatter perioden 1999-2001. Effektmålingen skal måle effekten af kommunernes integrationsindsats over for udlændinge omfattet af integrationsloven.

Effektmålingen måler varigheden, fra udlændingen får opholdstilladelse, til udlændingen første gang er registreret som værende i ordinær beskæftigelse eller uddannelse. Beskæftigelsesforløbet skal være mindst to måneder. Ordinær uddannelse omfatter kun det primære uddannelsessystem dvs. ikke voksen- og efteruddannelse.

Effektmålingen belyser endvidere, hvilke kommuner der hurtigst får nyankomne udlændinge i beskæftigelse eller i gang med en uddannelse. Effekten af kommunernes integration af udlændinge omfattet af integrationsloven måles ved hjælp af en statistisk analysemodel.

Analysemodellen, der er udviklet af Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut (AKF), tager højde for, at kommunerne har forskellige forudsætninger for at integrere udlændinge. Således er der korrigeret for bagvedliggende faktorer som f.eks. andelen af udlændinge fra tredjelande, erhvervsstruktur mv. Herved kan effekten af kommunernes integrationsindsats måles og sammenlignes.

Der foreligger nedenstående foreløbige resultater af effektmålingen. Selve opgørelsen over, hvilke kommuner der er gode til at integrere udlændinge på arbejdsmarkedet, og hvilke kommuner der er mindre gode, forventes først offentliggjort primo 2004. Dernæst vil der i foråret 2004 blive fulgt op på effektmålingen ved at sætte fokus på de kommuner, der ikke gør en tilstrækkelig indsats.

Ministeriet vil opfordre de kommuner med den mest effektive indsats til at formidle deres erfaringer via ministeriets erfaringsdatabase. De kommuner, der klarer sig dårligst, vil blive bedt om at udarbejde en handlingsplan for, hvordan de vil forbedre deres indsats.

Effektmålingen vil endvidere løbende blive videreudviklet.

Tabel 1: Antal personer under integrationsloven, der er i beskæftigelse og uddannelse i perioden

1999-2001 i procent pr. 1. januar 2002

	Beskæftigelse	Uddannelse	Hverken i beskæftigelse eller uddannelse
Antal personer under integrationsloven	20,8 %	0,9 %	78,3 %

Tabel 1 viser, at ca. 21 pct. af personerne under integrationsloven i perioden 1999-2001 er kommet i ordinær beskæftigelse, mens ca. 1 pct. er kommet i ordinær uddannelse. 78 pct. er hverken kommet i ordinær beskæftigelse eller uddannelse i perioden.

Den gennemsnitlige varighed på landsplan for alle personer under integrationsloven for at komme i ordinær beskæftigelse er 6 måneder og ordinær uddannelse er 11 måneder.

Tabel 2: Antal flygtninge og familiesammenførte under integrationsloven, der er i beskæftigelse eller uddannelse i perioden 1999-2001 i procent pr. 1. januar 2002

	I beskæftigelse eller uddannelse	Hverken i beskæftigelse eller uddannelse
Flygtninge	7,0 %	93,0 %
Familiesammenførte til flygtninge	5,1 %	94,9 %
Familiesammenførte til andre	36,3 %	63,7 %
I alt	21,7 %	78,3 %

Tabel 2 viser fordelingen af flygtninge og familiesammenførte under integrationsloven, der i perioden 1999-2001 kom i ordinær beskæftigelse eller uddannelse. Det fremgår, at det især er de familiesammenførte til andre end flygtninge, der er kommet i beskæftigelse eller uddannelse i perioden (36 pct.). Derimod er kun 7 pct. af flygtingene og 5 pct. af de familiesammenførte til flygtninge kommet i ordinær beskæftigelse eller uddannelse.

Den gennemsnitlige tid, det tager at komme i ordinær beskæftigelse eller uddannelse, varierer også alt efter, om der er tale om flygtninge eller familiesammenførte. Flygtninge og familiesammenførte til flygtninge har en gennemsnitlig varighed for beskæftigelse eller uddannelse på 9 måneder, mens familiesammenførte til andre end flygtninge har en gennemsnitlig varighed på 6 måneder.

Sammenfattende er 21 pct. af personerne under integrationsloven kommet i ordinær beskæftigelse eller uddannelse i perioden 1999-2001. Det er især familiesammenførte til andre end flygtninge, der er kommet i beskæftigelse i perioden

2.2 Aktuel status for antallet af personer under integrationsloven 1. til 3. kvartal 2003

I tabel 3 ses antallet af boligplacerede flygtninge, familiesammenførte til flygtninge samt familiesammenførte til andre over 18 år, som er kommet ud i kommunerne i perioden januar-september 2003.

Tabel 3: Antallet af flygtninge og familiesammenførte over 18 år, som er kommet ud i kommunerne i januar-september 2003.

	Januar-september 2003	Skøn for hele 2003

Flygtninge	931	1.170
Familiesammenførte til flygtninge	568	1.500
Familiesammenførte til andre	1.808	6.000
I alt	3.307	8.670

Tabel 3 viser, at der i perioden januar-september 2003 er kommet 3.307 udlændinge ud i kommune, som er omfattet af integrationsloven. Alle udlændinge er over 18 år.

I tabel 4 vises antallet af udlænding, der pr. 1. september 2003 er omfattet af integrationsloven.

Tabel 4: Beregnet bestand af udlændinge omfattet af integrationsloven opgjort pr. 1. september 2003.

	Bestand pr. 1. sept. 2003^{*)}	Heraf kommet før 1. juli 2002	Heraf kommet fra med 1. juli 2002
Flygtninge	6.806	4.945	1.861
Familiesammenførte til flygtninge	3.993	2.863	1.130
Familiesammenførte til andre	14.063	10.530	3.533
I alt	24.862	18.338	6.524

*) Bestanden af udlændinge omfattet af integrationsloven er en beregnet størrelse, som baserer sig på den månedlige tilgang til kommunerne samt nogle antagelse om afgang fra integrationsloven.

På baggrund af aktivitetsoplysninger fra kommunernes anmodninger om tilskud og refusion kan det beregnes, hvor mange helårspersoner der deltager i de forskellige introduktionsprogrammer under integrationsloven. I tabel 5 ses antallet af helårspersoner, der i 2003 har deltaget i henholdsvis det fulde introduktionsprogram (30 timer pr. uge), særlige opkvalificerende forløb for højtuddannede (30 timer pr. uge), danskundervisning (18 timer pr. uge), særskilt tilrettelagt danskundervisning og/eller opkvalificering (10 timer pr. uge) samt særskilt tilrettelagt danskundervisning (5 timer pr. uge).

Tabel 5: Antallet af helårspersoner i introduktionsprogram

Introduktionsprogram	Antal helårspersoner
Fuldt introduktionsprogram	5.738
Særlige opkvalificerende forløb	24
Danskundervisning	5.940
Særskilt tilrettelagt danskundervisning og/eller opkvalificering	60
Særskilt tilrettelagt danskundervisning	1.092
Helårspersoner i alt	12.854

Anm.: Antallet af helårspersoner er udregnet på baggrund af forskudsansmeldelser samt restafregninger for 1.-4. kvartal 2003. Den løbende restafregning for 4. kvartal er på opgørelsestidspunktet ikke endelig verificeret, men der vil efter bedste skøn højst blive tale om ganske små justeringer, hvilket må formodes ikke at ændre på de oplyste tal i tabellen. I den kvartalsvise kontanthjælpsstatistik opgøres antallet af modtagere af introduktionsydelse samt antallet af modtagere af hjælp i særlige tilfælde. I nedenstående tabel 6 ses udviklingen i april-juni 2003 i antallet af modtagere af henholdsvis introduktionsydelse. Antallet af modtagere er opdelt efter om kommunerne har overtaget ansvaret før eller efter den 1. juli 2002.

Tabel 6: Udviklingen i antallet af modtagere af introduktionsydelse, april-juni 2003.

	Modtagere af introduktionsydelse med ophold før 1. juli 2002	Modtagere af introduktionsydelse med ophold med 1. juli 2002
April	9.935	
Maj	9.630	
Juni	9.265	

Tabel 6 viser, at der i juni var 9.265 modtagere af introduktionsydelse på kontanthjælpsniveau. Tabellen viser endvidere, at der i juni var 1.735 modtagere af introduktionsydelse på starthjælpsniveau.

2.3 Integrationsministeriets evalueringer af kommunernes integrationsindsats 1999-2002

Indenrigsministeriet og siden Integrationsministeriet iværksatte i perioden 1999-2002 en række evalueringer af kommunernes integrationsindsats.

Resultaterne af disse undersøgelser sammenfattes i det følgende. Undersøgelserne er opdelt i følgende emner:

- Undersøgelser som led i den foreløbige evaluering af integrationsloven.
- Undersøgelse om undervisning af udlændinge i danske samfundsforhold, værdier og normer.
- Undersøgelser om aktivering og fravær fra danskundervisningen.
- Undersøgelse om kommunernes procedurer ved fravær uden rimelig grund samt anvendelse af sanktionsregler.
- Undersøgelse om integrationsrådene.

2.3.1. Generelle evalueringer

Indenrigsministeriet iværksatte som tidligere anført allerede i begyndelsen af 1999 en foreløbig evaluering af integrationsloven, der omfattede følgende elementer:

- En sagsbaseret evaluering af integrationsloven, som Indenrigsministeriet har gennemført. Evalueringens resultater er formidlet i *Rapport om resultaterne af Indenrigsministeriets sagsbaserede evaluering af integrationsloven*, der blev offentliggjort i december 1999.
- En ekstern undersøgelse af kommunernes implementering af integrationsloven og organisering af integrationsindsatsen, der blev gennemført af konsulentfirmaet PLS RAMBØLL Management. Rapporten - *Integration i praksis - Kommunernes første erfaringer med integrationsloven* - blev offentliggjort i november 2000.

- En ekstern undersøgelse af udlændinges egen opfattelse af deres situation og integrationsprocessen i Danmark, der blev gennemført af konsulentfirmaet COWI. Rapporten - *Udlændinges egen opfattelse af deres situation og integrationsprocessen i Danmark* - blev offentliggjort i november 2000.

Resultaterne af disse undersøgelser beskrives nedenfor.

Resultaterne af den sagsbaserede evaluering

Den sagsbaserede evaluering belyser status for kommunernes integrationsindsats i 2. halvår af 1999, dvs. meget kort tid efter integrationslovens ikrafttræden. Evalueringen bygger på en spørgeskemaundersøgelse, hvor 34 kommuner besvarede spørgeskemaer om forholdene for 430 flygtninge og familiesammenførte under integrationsloven. De flygtninge, der indgik i evalueringen, havde kun været i kommunerne i gennemsnitligt 3,3 måneder, mens det tilsvarende tal for de familiesammenførte var 3,8 måneder.

Evalueringen viser på den ene side, at kommunernes integrationsindsats forløb godt i 1999. Langt hovedparten af flygtningene blev i overensstemmelse med integrationsloven boligplaceret inden for tre måneder, og kun i ganske få tilfælde oversteg den månedlige husleje halvdelen af husstandsindkomsten. Samtidig lykkedes det i vidt omfang for kommunerne at udarbejde handlingsplaner samt tilbyde danskundervisning og kursus i samfundsforståelse i overensstemmelse med integrationslovens krav.

På den anden side viser evalueringen også, at kun meget få flygtninge og familiesammenførte udlændinge var i ordinær beskæftigelse og havde arbejdsindkomst i august 1999.

Resultaterne af de to eksterne undersøgelser

De to eksterne undersøgelser bygger på spørgeskemaundersøgelser blandt kommunerne og nyankomne udlændinge samt en dybtgående caseundersøgelse i udvalgte kommuner og interviews med en mindre gruppe udlændinge.

De to eksterne undersøgelser peger helt overordnet på følgende positive forhold:

- De nyankomne udlændinges egne mål med integrationen i det danske samfund svarer til integrationslovens målsætninger for integrationsindsatsen. Udlændingene er generelt tilfredse med introduktionsprogrammet og er enige i, at det er rimeligt at stille krav om deltagelse i introduktionsprogrammet.
- Kommunernes holdning til overtagelsen af integrationsansvaret og integrationsloven er generelt konstruktiv. Kommunerne ser bl.a. decentraliseringen af integrationsansvaret som en klar fordel.
- Sprogcentrenes danskundervisning er særligt velfungerende. 73 pct. af udlændingene er således meget tilfredse eller tilfredse med danskundervisningen. Desuden er kommunerne generelt meget tilfredse med sprogcentrene.

De to eksterne undersøgelser peger helt overordnet på følgende problemområder:

- Kommunerne har kun i begrænset omfang tilbudt erhvervsrettet aktivering til de nyankomne udlændinge, og få udlændinge er kommet i beskæftigelse.
- Kommunerne har vanskeligt ved at overholde tidsfristerne i integrationsloven omkring permanent boligplacering, udarbejdelse af handlingsplaner og tilbud om danskundervisning. Desuden er

mange af de handlingsplaner, der er udarbejdet på nuværende tidspunkt, ikke individuelle og målrettede mod introduktion på arbejdsmarkedet eller mod en uddannelse.

- En del af flygtningene er stærkt utilfredse med boligplaceringen, ligesom størstedelen af sagsbehandlerne vurderer, at integrationslovens regler om flytning ikke er rimelige.

2.3.2 Undersøgelse om undervisning af udlændinge i danske samfundsforhold, værdier og normer

I forlængelse af evalueringen af integrationsloven iværksatte Indenrigsministeriet en undersøgelse der belyser, hvad nyankomne udlændinge lærer om danske samfundsforhold samt grundlæggende værdier og normer gennem kurset i samfundsforståelse og danskundervisningen. Undersøgelsen blev gennemført af PLS RAMBØLL Management og COWI. Rapporten - *Billeder af Danmark - Undersøgelse af undervisningen i danske samfundsforhold samt grundlæggende værdier og normer* - blev offentliggjort i januar 2002.

Undersøgelsen bygger på interviews med ledere, medarbejdere og udlændinge på fire sprogcentre samt en gennemgang af det anvendte undervisningsmateriale.

Undersøgelsen viser bl.a., at den enkelte underviser i vidt omfang selv træffer beslutning om indholdet af undervisningen i danske samfundsforhold samt grundlæggende værdier og normer.

Der er derfor stor forskel på, hvad udlændinge lærer.

De interviewede udlændinge er generelt tilfredse med undervisningen. Flere peger dog på, at der er en modsætning mellem på den ene side undervisningen i, at den enkelte udlænding skal være selvforsørgende og tage ansvar, og på den anden side at mange udlændinge i praksis er afhængige af kommunen, som blander sig i alt fra økonomi til boligforhold.

2.3.3 Undersøgelser om aktivering og fravær fra danskundervisningen:

Rapport fra arbejdsgruppen om aktivering og fravær fra danskundervisningen

Det indgik i aftalen mellem KL og regeringen om kommunernes økonomi for 2001, at der skulle nedsættes en arbejdsgruppe under Indenrigsministeriet med henblik på at vurdere aktiveringsindsatsen og fraværet fra danskundervisningen. Arbejdsgruppens første rapport - *Rapport fra arbejdsgruppen om aktivering og fravær fra danskundervisningen* - blev offentliggjort i april 2001.

Arbejdsgruppen baserer bl.a. sine resultater på undersøgelser af aktiveringsomfanget i udvalgte kommuner og af fraværet fra danskundervisning.

Undersøgelsen af aktiveringsomfanget indikerer, at det lave aktiveringsomfang kan forklares med problemer i samspillet mellem danskundervisning og aktivering, at udlændinge ikke er parate til at deltage i aktivering, og at der mangler relevante aktiveringstilbud. Undersøgelsen viser samtidig, at en del af kommunerne har succes med at tilbyde aktivering til nyankomne udlændinge i overensstemmelse med reglerne. Generelt benytter disse kommuner "bløde" aktiveringsforanstaltninger i begyndelsen af forløbet.

På grundlag af undersøgelsen af aktiveringsomfanget vurderer arbejdsgruppen, at en styrkelse af aktiveringsindsatsen over for nyankomne udlændinge bl.a. kan ske ved mere information og rådgivning til kommunerne om aktivering og samarbejde med sprogcentrene.

Undersøgelsen af fraværet fra danskundervisningen viser, at det generelt er sprogcentre med et

tæt og formaliseret samarbejde med bopælskommunen om fraværsproblematikken, som har det laveste fravær. Blandt kommuner, som anvender sanktionsreglerne, er der enighed om, at de økonomiske sanktioner har en gavnlig virkning på fremmøde og fravær.

På grundlag af undersøgelsen af fraværet fra danskundervisningen vurderer arbejdsgruppen det som afgørende for at nedbringe fraværet, at kommunerne følger systematisk op på fraværsindberetninger, og at der etableres et tæt og formaliseret samarbejde mellem sprogcentre og bopælskommuner om nedbringelse af fraværet.

Undersøgelse af aktiveringen af udlændinge omfattet af integrationsloven i udvalgte kommuner

Det indgik i aftalen mellem KL og regeringen om kommunernes økonomi for 2002, at arbejdsgruppen om aktivering og fravær fra danskundervisningen skal videreføres.

Arbejdsgruppens anden rapport - *Undersøgelse af aktiveringen af udlændinge omfattet af integrationsloven i udvalgte kommuner* - blev offentliggjort i september 2002.

Undersøgelsen bygger på en spørgeskemaundersøgelse blandt 89 kommuner, der er udvalgt efter antallet af udlændinge og et skøn over aktiveringsgraden i kommunen.

Undersøgelsen viser, at 48 pct. af de udlændinge, der modtager introduktionsydelse, følger et fuldt introduktionsprogram på 30 timers danskundervisning, aktivering og kursus i samfundsforståelse.

20 pct. af de udlændinge, der modtager introduktionsydelse, er fritaget for aktivering af ganske særlige grunde såsom sygdom, graviditet, barsel, fysiske og psykiske handicaps eller traumatisering. 32 pct. følger hverken et fuldt introduktionsprogram på gennemsnitlig 30 timers aktivering, danskundervisning og kursus i samfundsforståelse pr. uge eller er fritaget fra aktivering, på trods af at de modtog introduktionsydelse. En stor del af kommunerne lever således ikke op til kravene i integrationsloven.

Desuden viser undersøgelsen, at næsten halvdelen af kommunerne anvender særligt tilrettelagte aktiverende forløb, når de aktiverer udlændinge. Forløbene omfatter f.eks. vejlednings- og praktikforløb, erhvervsmodnende kurser eller andre tilsvarende forløb med en kombination af arbejde og uddannelse.

Undersøgelser af fravær fra danskundervisningen

I forlængelse af arbejdet i arbejdsgruppen om aktivering og fravær fra danskundervisningen iværksatte Undervisningsministeriet en undersøgelse af fravær fra danskundervisningen.

Undersøgelsen blev gennemført af PLS RAMBØLL Management. Rapporten - *Fravær fra danskundervisningen for udlændinge* - blev offentliggjort i januar 2002.

Undersøgelsen bygger på interviews med sagsbehandlere og integrationsmedarbejdere, forstandere, undervisere, vejledere og kursister fra udvalgte kommuner eller sprogcentre.

Undersøgelsen peger på, at fravær fra danskundervisning af ikke-acceptable årsager har et relativt begrænset omfang. Der er således meget få deciderede "pjækkere" mellem kursisterne. Undersøgelsen peger dog også på, at enkelte grupper, bl.a. de traumatiserede, er vanskelige at passe ind i sprogcentrenes undervisning.

Undersøgelsen viser, at fraværet kan begrænses, hvis kommunen og sprogcentret i et tæt og formaliseret samarbejde har fokus på fraværsproblematikken og udvikler fælles holdninger og procedurer til at følge op på fraværet. Desuden kan det mindske fraværet, hvis der er et godt samspil mellem danskundervisningen og aktiveringen. Undervisningens kvalitet har endvidere

betydning for fraværet.

De seneste tal om fraværet fra danskundervisningen findes i *Rapport om aktiviteten på sprogcentre i 2002*, der er udarbejdet af Integrationsministeriet og blev offentliggjort i november 2003.

Rapporten viser, at det gennemsnitlige fravær fra danskundervisningen var på 21 pct. i 2002 mod 23 pct. i 2001. Kursister, der henvist efter integrationsloven, havde det laveste fravær i 2002, mens kursister henvist efter lov om aktiv socialpolitik havde det højeste.

2.3.4 Undersøgelse om kommunernes procedurer ved fravær uden rimelig grund samt anvendelse af sanktionsregler

I foråret 2002 gennemførte Den Sociale Ankestyrelse - efter anmodning fra Beskæftigelsesministeriet og Integrationsministeriet - en undersøgelse af kommunernes procedurer vedrørende opfølgning på fravær uden rimelig grund fra uddannelses- og aktiveringstilbud efter integrationsloven og lov om aktiv socialpolitik. Den Sociale Ankestyrelse undersøgte endvidere, hvilke sanktioner kommunerne anvender over for modtagere af introduktionsydelse eller kontanthjælp, der har fravær uden rimelig grund. Rapporten - *Rådighed og sanktioner* - blev offentliggjort i september 2002.

Undersøgelsen, der bygger på svar fra 17 udvalgte kommuner, viser bl.a., at hovedparten af disse kommuner har indført retningslinier for, hvad der er gyldigt fravær og har aftalt procedurer til kontrol af fremmøde. Som kontrolprocedure anvender en stor del af kommunerne fraværs- og fremmødeblanketter, som projektlederen/læreren udfylder.

Desuden viser undersøgelsen, at 12,3 pct. af de personer, der tilbydes aktivering eller danskundervisning, i undersøgelsesperioden har fået en økonomisk sanktion efter reglerne i integrationsloven og lov om aktiv socialpolitik. Tallet er 15,4 pct. for de personer, der alene har ledighed som problem, mod 9,6 pct. for de personer, som har problemer ud over ledighed. Kun i ganske få tilfælde har kommunerne truffet beslutning om ingen økonomisk sanktion over for personer med problemer ud over ledighed.

2.3.5 Undersøgelse om integrationsrådene

I foråret 2001 blev der i samarbejde mellem KL, Mellemløst Samvirke, Rådet for Etniske Minoriteter og Indenrigsministeriet iværksat en undersøgelse af integrationsrådene. Rapporten - *De kommunale integrationsråd - En undersøgelse af deres sammensætning, etablering, arbejde og rolle* - blev offentliggjort i september 2001.

Undersøgelsen er gennemført som en spørgeskemaundersøgelse blandt samtlige integrationsrådsmedlemmer og sekretariater, hvis opgaver typisk varetages af kommunens personale.

Undersøgelsen viser, at der i 2001 var etableret 48 integrationsråd, hvoraf 36 opfyldte de krav, som integrationsloven stiller til et integrationsråd. Omkring halvdelen af integrationsrådene var blevet etableret på kommunernes eget initiativ. Hovedparten af rådene var blevet sammensat på baggrund af et vejledende valg, mens de øvrige råd var blevet etableret som følge af direkte udpegning. Der var fastlagt høringsprocedure i en fjerdedel af rådene. Omkring halvdelen af medlemmerne med etnisk minoritetsbaggrund havde via deres engagement i integrationsrådsarbejdet fået skærpet deres interesse for politisk arbejde.

Bilag 1

Oversigt over en række af Integrationsministeriets ad hoc undersøgelser i perioden 1999-2002

Ad hoc-undersøgelser (integrationsområdet)	Formål
1. PLS Rambøll Management (1999): "Evaluering af den kommunale integrationsindsats – Spørgeskemaundersøgelse blandt samtlige kommuner".	Formålet med undersøgelsen er at beskrive kommunernes første 3 måneders erfaringer med integrationsloven.
2. PLS Rambøll Management (August 1999): "Den kommunale integrationsindsats – Evalueringsrapport".	Formålet med undersøgelsen er at beskrive kommunernes første 3 måneders erfaringer med integrationsloven. Evalueringen er foretaget på baggrund af en landsdækkende spørgeskemaundersøgelse og en dyberegående undersøgelse af de kommuner, der allerede i 1995-1999 overtog integrationsansvaret.
3. Indenrigsministeriet (December 1999): "Rapport om resultaterne af Indenrigsministeriets sagsbaserede evaluering af integrationsloven".	Rapportens formål er at følge op på resultaterne af den sagsbaserede evaluering af integrationsloven. De foreløbige resultater af den sagsbaserede evaluering viste bl.a., at kun få udlændinge omfattet af integrationsloven i efteråret 1999 var i ordinær ustøttet beskæftigelse, og at udlændinge i vidt omfang har modtaget hjælp i særlige tilfælde.
4. COWI (2000): "Udlændinges egen opfattelse af deres situation og integrationsprocessen i Danmark".	Rapporten har til formål at belyse udlændinges generelle opfattelse af forskellige aspekter af integrationsprocessen i kommunerne, herunder boligplaceringen, undervisningen, aktiveringen samt beskæftigelsesmulighederne. Undersøgelsen skal i forbindelse hermed belyse udlændinges mål med integrationsprocessen og udlændinges grad af integration, integrationsforløb og kommunernes generelle integrationsindsats.
5. PLS Rambøll Management (Oktober 2000): "Integration i praksis – Kommunernes første erfaringer med integrationsloven".	Undersøgelsen analyserer kommunernes implementering af integrationsloven og kommunernes organisering af integrationsindsatsen.

6. Indenrigsministeriet (Marts 2001): "Rapport fra arbejdsgruppen om aktivering og fravær fra danskundervisningen".	Formålet med nedsættelsen af arbejdsgruppen var at vurdere eventuelle praktiske barrierer for indsatsen og undersøge, om der er behov for at stille forslag til initiativer, som kan fremme aktiveringen af nyankomne udlændinge og nedbringe fraværet fra danskundervisningen.
7. Rådet for Etniske Minoriteter, Mellemløst Samvirke, Kommunernes Landsforening og Indenrigsministeriet (September 2001): "De kommunale integrationsråd – en undersøgelse af deres sammensætning, etablering, arbejde og rolle".	Formålet med undersøgelsen er at afdække de foreløbige erfaringer, som integrationsrådene har gjort sig med hensyn til etablering af rådene, deres sammensætning, det praktiske arbejde i rådene, de formelle rammer omkring arbejdet og rådernes rolle.
8. PLS Rambøll Management (December 2001): "Billeder af Danmark – Undersøgelse af undervisningen i danske samfundsforhold samt grundlæggende værdier og normer".	Formålet med rapporten er at undersøge de værdimæssige aspekter i integrationsprocessen. Det gøres ved at undersøge undervisningen i danske samfundsforhold og grundlæggende værdier og normer, som de kommer til udtryk i kursus i samfundsforståelse og undervisning i dansk som andetsprog for voksne udlændinge.
9. PLS Rambøll Management (Januar 2002): "Fravær fra danskundervisningen".	Formålet med undersøgelsen er at afdække årsagerne til fravær, og at relatere dette til forskellige typer af kursister på så nuanceret et niveau, at undersøgelsen kan komme med anbefalinger og pege på konkrete tiltag, der kan medvirke til at nedbringe fraværsprocenten.
10. Integrationsministeriet (Oktober 2002): "Rapport om aktiviteten på sprogcentre i 2001".	Formålet med rapporten er at beskrive aktiviteten på sprogcentre i 2001.
Ad hoc-undersøgelser (udlændingeområdet)	Formål
11. Indenrigsministeriet og Finansministeriet (Budgetredegørelse 2000/2001): "Benchmarking af kommunernes integrationsindsats".	Ved at betragte integration på arbejdsmarkedet og i uddannelsessystemet som en indikator for god integration foretages en benchmarkingundersøgelse af kommunernes integrationsindsats (både før og efter integrationslovens ikrafttræden).
12. Indenrigsministeriet (August 2001): "Udlændinges integration i det danske samfund". Tænketaenken om udfordringer for integrationsindsatsen i Danmark.	Rapporten har til formål at skabe et klarere billede af, hvor langt Danmark er kommet med udlændinges integration og dermed også, hvor stort efterslæbet er. Rapporten opstiller 7 kriterier for vellykket integration.

<p>13. Integrationsministeriet (Januar 2002): "Befolkningsudviklingen 2001-2021 – mulige udviklingsforløb". Tænketanken om udfordringer for integrationsindsatsen i Danmark.</p>	<p>Rapporten giver et skøn over befolkningsudviklingen i Danmark fordelt på 7 befolkningsgrupper. Prognosens formål er at forudsige udviklingen i antallet af indvandrere, efterkommere og danskere i de næste 20 år samt disse befolkningsgruppers sammensætning på oprindelsesland, alder og køn.</p>
<p>14. Integrationsministeriet (Februar 2002): "Integration af etniske minoriteter i ungdomsuddannelserne – et 10-årigt perspektiv".</p>	<p>På baggrund af statistisk materiale fra Udlændingedatabasen, Undervisningsministeriet og Danmarks Statistik er undersøgelsens formål at se på, hvilke træk og tendenser der gør sig gældende for etniske minoriteter inden for ungdomsuddannelserne.</p>
<p>15. Integrationsministeriet og Ministeriet for Videnskab, Teknologi og udvikling (Februar 2002): "Rapport om indvandreres og efterkommeres adgang til og brug af IT".</p>	<p>Rapportens formål er at skabe et overblik over udlændinges uddannelse og kvalifikationer ved bl.a. at undersøge udlændinges adgang til brug af pc og internet.</p>
<p>16. PLS Rambøll Management (Juli 2002): "Mellem holdning og handling - Forsøgsprojekt om integration af etniske minoriteter på arbejdsmarkedet".</p>	<p>Evaluering af et 2-årigt forsøgsprojekt om integration af etniske minoriteter på arbejdsmarkedet. Projektets formål var dels at styrke en række udvalgte virksomheders erfaringer med at rekruttere og beskæftige medarbejdere med en anden etnisk baggrund end dansk, dels at evaluere og formidle erfaringerne fra de deltagende virksomheder.</p>
<p>17. Integrationsministeriet (Oktober 2002): "Indvandring, integration og samfundsøkonomi". Tænketanken om udfordringer for integrationsindsatsen i Danmark.</p>	<p>Udgangspunktet for rapporten er, at Danmark står foran en ganske betydelig og permanent stigning i forsørgelsesbehovet. På denne baggrund har Tænketanken fået beregnet, hvor meget det betyder for forsørgelsesbehovet og de offentlige finanser enten at øge indvandringen eller at forbedre indvandreres og efterkommeres integration på arbejdsmarkedet.</p>

Bilag 2

Tabel 1: Udvalgte indikatorer til måling af integrationsindsatsen

Indikator	Formål med indikatoren	Datas tilgængelighed for Integrationsministeriet	Datas aktuelitet
Omfattet af integrationsloven	Beskriver om udlændingen er omfattet af integrationsloven, eller har været omfattet af integrationsloven	Fra 1. marts 2003 i Udlændingeinformationsportalen (UIP). Samkøres med Udlændingedatabasen	Data opdateres løbende

Kommunernes overholdelse af bestemmelserne om den individuelle kontrakt i integrationsloven	Beskriver i hvilket omfang den individuelle kontrakt bygger på udlændingens forudsætninger, er målrettet mod beskæftigelse eller uddannelse og beskriver introduktionsprogrammets indhold. Beskriver om hvornår kommunerne udarbejder den individuelle kontrakt, hvor ofte kommunerne følger op på kontrakten, og i hvilket omfang kommunerne reviderer kontrakten	Indgår i Indenrigsministeriets samlede evaluering af integrationsloven (data vedrører de daværende bestemmelser). Ministeriet har udbudt en ny evaluering.	Data forel foråret 20 den komm evaluering sommerer
Kommunernes overholdelse af bestemmelserne om at give aktive tilbud efter integrationsloven	Beskriver i hvilket omfang udlændinge, der berettigede hertil, ikke modtager aktive tilbud	Den sammenhængende socialstatistik	Data opda år
Vejledning og opkvalificering til udlændingen	Beskriver om udlændingen deltager i vejledning og opkvalificering, hvilken type af vejledning og opkvalificering tilbydes, og hvilken varighed tilbuddet har	AMFORA-statistikken (fra 2004)	Data opda kvartal
Virksomhedspraktik til udlændingen	Beskriver om udlændingen deltager i virksomhedspraktik, om virksomhedspraktikken foregår i en offentlig eller privat virksomhed, og hvilken varighed tilbuddet har	AMFORA-statistikken (fra 2004)	Data opda kvartal
Ansættelse med løntilskud til udlændingen	Beskriver om udlændingen deltager i ansættelse med løntilskud, om ansættelsen foregår i en offentlig eller privat virksomhed, og hvilken varighed tilbuddet har	AMFORA-statistikken (fra 2004)	Data opda kvartal
Danskuddannelse til udlændinge	Beskriver hvilken danskuddannelse og hvilket modul udlændingen er indplaceret på	Danskundervisnings-databasen (fra 2004)	Data opda kvartal (fra

Udlændingens perioder med indkomsterstøttede ydelser	Beskriver hvor mange perioder udlændingen (i den erhvervsaktive alder, 16-66 år) modtager indkomsterstøttede ydelser, og hvilken varighed disse perioder har. Familiesammenførte udlændinge, der skal forsørges af deres ægtefælle, skal ikke medtages i opgørelsen.	DREAM-registret	Data opdateres kvartalsvis
Tidspunkt for udlændingens første periode uden indkomsterstøttede ydelser	Beskriver hvornår udlændingen (i den erhvervsaktive alder, 16-66 år) for første gang ikke modtager indkomsterstøttede ydelser. Familiesammenførte udlændinge, der skal forsørges af deres ægtefælle, skal ikke medtages i opgørelsen.	D R E A M - r e g i s t r e t , kontanthjælpsstatistikken	Data opdateres kvartalsvis
Udlændingens indkomsterstøttede ydelse	Beskriver hvilken indkomsterstøttede ydelse (dominerende ydelse) udlændingen (i den erhvervsaktive alder, 16-66 år) modtager. F.eks. fuld eller nedsat introduktionsydelse, starthjælp, kontanthjælp, sygedagpenge mv.	D R E A M - r e g i s t r e t , Udlændingedatabasen	Data i DREAM opdateres kvartalsvis Data pr. 1. januar foregående år opdateres kvartalsvis Udlændingeregisteret opdateres kvartalsvis
Udlændingens socioøkonomiske status	Beskriver hvilken socioøkonomisk status (dvs. arbejdsstilling) udlændingen har (i den erhvervsaktive alder, 16-66 år). Det bemærkes, at det er muligt at beregne udlændingenes erhvervs- og beskæftigelsesfrekvens på grundlag af udlændingenes socioøkonomiske status.	Udlændingedatabasen	Data pr. 1. januar foregående år opdateres kvartalsvis
Den gennemsnitlige varighed af hvert modul i udlændingens danskuddannelse	Beskriver hvor lang tid udlændingen i gennemsnit bruger på hvert modul i danskuddannelsen	Danskundervisningsdatabasen (fra 2004)	Data opdateres kvartalsvis
Udlændingens beståelse af modultesten og danskprøven	Beskriver om udlændingen har bestået sin modultest og danskprøve og hvilken karakter udlændingen har fået ved danskprøven	Danskundervisningsdatabasen (fra 2004)	Data opdateres kvartalsvis